

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z wniosku M. P.
z udziałem M. G., E. S., J. P.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 grudnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy i uczestniczki J. P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie
z dnia 18 stycznia 2022 r., sygn. akt VII Ca 523/21,

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

W sprawie z wniosku M. P. z udziałem M. G., E. S., J. P. o stwierdzenie zasiedzenia Sąd Rejonowy w Koszalinie postanowieniem z 1 grudnia 2020 r. stwierdził, że wnioskodawca M. P. i uczestniczka J. P. z dniem 1 stycznia 2011 roku nabyli przez zasiedzenie do wspólności majątkowej małżeńskiej prawo własności zabudowanej nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem ewidencyjnym [...] o powierzchni 0,0174 ha, położonej w C. gmina [...], powstałej w wyniku wyodrębnienia z działki numer ewidencyjny [...] o powierzchni 0,2058 ha, położonej C. gmina [...], dla której w Sądzie Rejonowym w Koszalinie prowadzona

jest księga wieczysta numer [...], zgodnie z projektem podziału nieruchomości z dnia 22 marca 2018 roku - wariant „D”, znajdującym się na karcie 674 akt sprawy, sporządzonym przez biegłego sądowego geodetę F. S., który stanowi integralną część niniejszego postanowienia, oddalił wniosek w pozostałym zakresie, oraz ustalił, że wnioskodawca i uczestnicy postępowania ponoszą we własnym zakresie koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. Apelację od postanowienia wniósł wnioskodawca M. P. i uczestniczka J. P. zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego w Koszalinie w części tj pkt 1 postanowienia w części – poza orzeczeniem stwierdzającym nabycie przez apelujących przez zasiedzenie do wspólności majątkowej małżeńskiej prawo własności zabudowanej nieruchomości gruntowej o powierzchni 0,0174 ha zabudowanej trzykondygnacyjnym budynkiem zaś pkt 2 i 4 w całości. Postanowieniem z 18 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie 2. w ten sposób, że nadał mu następującą treść: „stwierdzić, że wnioskodawca M. P. i uczestniczka J. P. z dniem 1 stycznia 2021 roku nabyli przez zasiedzenie do wspólności majątkowej małżeńskiej prawo własności zabudowanej nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem ewidencyjnym [...]2 o powierzchni 0,0092 ha, położonej w C. gmina [...], powstałej w wyniku wyodrębnienia z działki numer ewidencyjny [...] o powierzchni 0.2058 ha, położonej C. gmina [...], dla której w Sądzie Rejonowym w Koszalinie prowadzona jest księga wieczysta numer [...], zgodnie z projektem podziału nieruchomości z dnia 22 marca 2018 roku - wariant „D”, znajdującym się na karcie 674 akt niniejszej sprawy, sporządzonym przez biegłego sądowego geodetę F. S., który stanowi integralną część postanowienia, a w pozostałym zakresie wniosek oddalić”, oddalił apelację w pozostałym zakresie, oraz ustalił, że wnioskodawca i uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania apelacyjnego we własnym zakresie.

Skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie z 18 stycznia 2022 r., wniósł wnioskodawca M. P. i uczestniczka J. P..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna jest ściśle sformalizowanym pismem procesowym i do elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej należy

m.in. wskazanie czy orzeczenie, od którego jest wniesiona skarga, zostało zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), a także sformułowanie wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3).

Skarga kasacyjna powinna wskazywać zakres zaskarżenia orzeczenia, od którego jest wniesiona. Oznaczenie zakresu zaskarżenia wyznacza granice rozpoznania sprawy w postępowaniu kasacyjnym. Jest to istotne zarówno dla skarżącego, jak i dla jego przeciwników procesowych. Skarga kasacyjna, która nie spełnia wymagania oznaczenia zakresu zaskarżenia, podlega odrzuceniu bez wzywania do uzupełnienia braków (art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Znaczenie tych wymagań i bezwzględny obowiązek precyzji w oznaczaniu zakresu zaskarżenia i wniosków skargi powoduje, że braki skargi w tym zakresie nie podlegają usunięciu w ramach procedury naprawczej stosowanej przy usuwaniu braków formalnych (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15).

Skarga kasacyjna skarżących wymogu tego nie spełnia.

Skarżący zaskarżyli postanowienie Sądu Okręgowego „w części oddalającej apelację, w której Sąd nie orzekł nabycia przez zasiedzenie na rzecz wnioskodawcy i jego żony J. P. odpowiedniego udziału w wyodrębnionej postanowieniem Sądu działce ewidencyjnej nr [...]3 o pow. 0,0728 odpowiadającemu powierzchni posiadanej przez wnioskodawcę i jego żonę J. P., tj. parteru budynku tzw. starej piekarni oznaczonego numerem [...] widniejącym w kartotece budynku, oraz w części orzekającej o kosztach”. Jednocześnie wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w części oddalającej apelację, w której Sąd Okręgowy nie orzekł nabycia przez zasiedzenie na rzecz wnioskodawcy i jego żony J. P. zasiedzenia odpowiedniego udziału w nieruchomości w działce nr [...]3 o pow. 0,0728 zabudowanej budynkiem dwukondygnacyjnym oraz w części orzekającej o kosztach i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Okręgowemu w Koszalinie do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów postępowania kasacyjnego.

Z tak sformułowanego zakresu zaskarżenia i wniosku skargi kasacyjnej w istocie nie wynika w jakiej części oddalającej apelację zaskarżono wyrok. Wskazanie, że nastąpiło w części w jakiej sąd nie orzekł nabycia przez zasiedzenie

na rzecz wnioskodawcy i jego żony odpowiedniego udziału w wyodrębnionej działce ewidencyjnej „odpowiadającemu powierzchni posiadanej przez wnioskodawcę i jego żonę” tj. parteru budynku tzw. starej piekarni” jest wysoce nieprecyzyjne, albowiem nie wskazuje wysokości tego udziału. Wskazanie, że miałby on odpowiadać powierzchni parteru budynku starej piekarni, pomijając nawet, że powierzchnia ta nie została wskazana, również nie pozwala na ustalenie co do jakiego udziału wnioskodawca i uczestniczka zaskarżyli postanowienie w części oddalającej apelację albowiem sama tylko powierzchnia „posiadanej” części budynku tego udziału nie wyznacza. Zakres zaskarżenia powinien być określony w sposób precyzyjny i nie może budzić wątpliwości, gdyż wraz z podstawami skargi kształtuje zakres rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Sąd Najwyższy w myśl art. 398¹³ § 1 k.p.c. nie może bowiem uchylić lub zmienić rozstrzygnięcia w szerszym zakresie niż wynika to z oznaczonego przez skarżącego zakresu zaskarżenia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2022 r., I CSK 2657/22; z 20 kwietnia 2022 r., I CSK 2268/22; z 30 listopada 2021 r., I CSK 220/21; z 24 czerwca 2021 r., V CSKP 144/21; z 19 marca 2021 r., II CSK 406/20).

W jeszcze większym zakresie nieprecyzyjny jest wniosek skargi kasacyjnej, w którym wniesiono o uchylenie postanowienia w części oddalającej apelację, w której Sąd Okręgowy nie orzekł nabycia przez zasiedzenie „odpowiedniego udziału w nieruchomości w działce nr [...]3”. Uchylenie zaskarżonego postanowienia w części oddalającej apelację co do „odpowiedniego” udziału nie byłoby możliwe.

W orzecznictwie wyjaśniono, że konieczność sprecyzowania zakresu żądanego uchylenia lub zmiany orzeczenia Sądu II instancji dotyczy każdego wniosku skargi kasacyjnej, więc za niepełny należy uznać wniosek o uchylenie orzeczenia, bez wskazania czy uchylenie to ma nastąpić w całości czy w określonej (a jeśli tak, to w jakiej) części. Okoliczność ta czyni skargę niedopuszczalną (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2020 r., III CSK 149/19).

W judykaturze jednolicie przyjmuje się, że oznaczenie zakresu zaskarżenia oraz precyzyjne sformułowanie wniosków skargi kasacyjnej ma kluczowe

znaczenie. Po pierwsze bowiem - skargę wnosi się od orzeczenia prawomocnego, a więc musi być znany zakres ewentualnej ingerencji Sądu Najwyższego w zaskarżone orzeczenie. Zaś po drugie - skargę rozpoznaje się w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw (art. 398¹³ § 1 KPC), a wniosek lub wnioski skargi kasacyjnej muszą być ściśle skorelowane z zakresem zaskarżenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 kwietnia 2021 r., II CSK 501/20; z 29 października 2021 r., V CSK 31/21). W niniejszej sprawie ze względu na niejednoznaczność określenia zakresu zaskarżenia i wniosku skargi, nie da się stwierdzić istnienia korelacji między zakresem zaskarżenia a zakresem wniosku kasacyjnego.

Od skarżącego wymaga się, aby skarga została prawidłowo zredagowana i nie wywoływała wątpliwości o charakterze interpretacyjnym, gdyż zakres zaskarżenia oraz wnioskowanego uchylecia albo uchylecia i zmiany orzeczenia sądu odwoławczego nie mogą być pozostawione Sądowi Najwyższemu do samodzielnego określenia w drodze zabiegów interpretacyjnych i analizy sformułowań, którymi posłużył się skarżący.

Z tego względu Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną.

Koszty postępowania kasacyjnego wnioskodawca i uczestnicy postępowania na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. ponoszą każdy w związku ze swoim udziałem w sprawie.

[as]